

**VERTROUWEN
IN ELKAAR**

BOUWEN AAN MORGEN

← [Terug naar inhoudsopgave](#)

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
ONS KOMPAS	3
1. WONEN	4
2. VERENIGINGEN, SPORT EN CULTUUR	6
3. ZORG VOOR ELKAAR	7
4. GEZONDE VOLGENDE GENERATIE	10
5. LANDBOUW	11
6. ENERGIEVRAAGSTUK	14
7. MIGRATIE, INTEGRATIE EN ASIEL	16
8. VEILIGHEID	18
9. VERKEER EN VERVOER	20
10. LOKALE ECONOMIE	22
11. BESTUUR EN FINANCIËN	24

MET DANK AAN:

PROGRAMMACOMMISSIE: Bertus Kroondijk, Floris Plak, Irma Bultman, Marc Advocaat, Yoni Posthuma en Bas Belder.

MEEDENKERS: CDA-leden via verkiezingswijzer, verenigingen voor hun inbreng, Ondernemerskring, agrariërs en iedereen die de programmacommissie benaderde met goede ideeën.

FOTO'S: Jacob Bikker.

← Terug naar inhoudsopgave

Voorwoord van lijsttrekker Irma Bultman

CDA Krimpenerwaard staat met een hoopvol verhaal midden in de samenleving. Wij komen op voor gewone mensen die elke dag het goede willen doen. Dagelijks bouwen wij met u aan de mooie gemeente waar iedereen een thuis vindt. Want wonen is dé grote opgave van deze tijd. Een woning is geen luxe, maar de basis van een fatsoenlijke samenleving. Voor CDA staat wonen op nummer 1.

Ons verhaal

Wij geloven in de kracht van de samenleving. In gezinnen, verenigingen, kerken, sportclubs, (familie)bedrijven en coöperaties waar mensen verantwoordelijkheid nemen en omzien naar elkaar. Waar waarden en normen niet ouderwets zijn, maar het fundament van hoe we samenleven. Waar het algemeen belang zwaarder weegt dan het eigenbelang. Samen kunnen we méér: bouwen aan elf sterke kernen waar ruimte is voor jonge gezinnen, zorg voor ouderen, banen voor vakmensen en een toekomst voor boeren.

Een politiek van samenwerken

Wij staan voor een politiek die verbindt in plaats van verdeelt. Geen politiek van oneliners en profilering, maar van doen wat nodig is, ook als dat soms saai klinkt. Liever honderd degelijke plannen die werken dan één loze belofte die goed klinkt. Als lokale partij staan we met beide benen in de Krimpenerwaard, maar wél met korte lijnen naar Den Haag, de provincie en zelfs Brussel. Zo kunnen we doen wat goed is voor onze inwoners en invloed uitoefenen op bestuurslagen die belangrijke besluiten nemen voor de Krimpenerwaard.

Onze CDA-plannen

Voor u liggen onze plannen voor de periode 2026-2030. Ons verhaal voor de Krimpenerwaard. We laten zien waar we onze focus leggen en hoe we willen bouwen aan de toekomst. Elk hoofdstuk vertelt wat wij belangrijk vinden. De kern van onze visie en de inzet die daarbij hoort. Samen vormen ze honderd plannen die de Krimpenerwaard nog mooier maken.

Bouwen aan de toekomst doen we samen

We kunnen dit niet alleen. We hebben u nodig. *Met vertrouwen in elkaar, kunnen we bouwen aan morgen.* **Mogen wij op 18 maart op uw stem, op jouw stem rekenen?**

Irma Bultman, lijsttrekker CDA Krimpenerwaard

← Terug naar inhoudsopgave

Ons Kompas

Met ons CDA-verhaal voor de Krimpenerwaard staan wij midden in de samenleving. Dicht bij mensen. Als lokale partij werken we aan oplossingen voor vraagstukken die u direct raken.

Onze vier kernwaarden zijn daarbij ons kompas. Deze waarden zijn de basis voor onze inzet voor de Krimpenerwaard.

Eerlijkheid en rechtvaardigheid. Iedereen moet eerlijk behandeld worden. De overheid zorgt ervoor dat mensen veilig en rechtvaardig kunnen leven.

Samen verantwoordelijk. Niet alles ligt bij de overheid. Mensen, bedrijven, verenigingen en organisaties moeten samen zorgen voor een goede samenleving. De overheid moet zich niet met alles bemoeien, maar vertrouwen geven. Mensen weten vaak zelf veel beter wat er nodig is in hun dorp of wijk.

Zorg voor elkaar. We helpen elkaar, vooral mensen die het moeilijk hebben. Samen zorgen we ervoor dat niemand er alleen voor staat.

Zorg voor de aarde. We moeten goed omgaan met de natuur en het milieu, zodat toekomstige generaties ook fijn kunnen leven.

Dit verkiezingsprogramma is niet allesomvattend. De wereld verandert voortdurend en er zullen altijd nieuwe onderwerpen op ons afkomen. Misschien hebben we dingen niet opgeschreven die heel belangrijk blijken. U mag er echter op rekenen dat wij bij ieder besluit dat we nemen, dit kompas zullen gebruiken.

Top CDA-prioriteiten

- 1** **Woning** voor iedereen
- 2** **Levendige kernen** vol gemeenschapszin
- 3** **Zorg** dragen voor elkaar
- 4** **Ruimte en perspectief** voor boeren en bedrijven
- 5** **Minder regels**, meer vertrouwen
- 6** **Waarden en fatsoen** in samenleving en politiek
- 7** **Betrouwbare overheid** die doet wat nodig is

← Terug naar inhoudsopgave

Wonen op nummer 1

De Krimpenerwaard vergrijst snel. Jongeren trekken weg, omdat woningen te duur of niet beschikbaar zijn. Gezinnen wachten jaren, ouderen blijven noodgedwongen in huizen die niet meer passen en voorzieningen komen onder druk. Zonder actie verliezen we de balans tussen jong en oud, werken en zorgen, leven en samenleven.

Voor het CDA is de wooncrisis geen zaak van markt of overheid alleen, maar iets dat we samen moeten oplossen.

Een huis is meer dan stenen: het bepaalt of je in je dorp kunt blijven wonen en daarmee of de school open kan blijven en of de sportvereniging genoeg leden houdt.

Daarom werken we aan drie dingen tegelijk: meer woningen creëren, betaalbaarheid waarborgen en beter gebruikmaken van de beschikbare ruimte die er is.

Want het tekort gaat niet alleen over nieuwbouw: ook het splitsen en transformeren van bestaande panden draagt bij aan meer aanbod. Wij kiezen voor bouwen in de schaal van de kern, verspreid over de hele Krimpenerwaard. Wijkjes, buurtjes en straatjes erbij. Passend bij het landschap en de gemeenschap. Zo houden we dorpen vitaal en voorzieningen overeind.

Maar bij bijna elk nieuwbouwplan in onze gemeente laait de weerstand op. Of het nu gaat om een buurtje erbij langs de rand of een appartementsgebouw in de kern: direct klinkt het “niet hier”. Het CDA vindt het niet redelijk om woningbouw te blokkeren uit eigenbelang. De huizen die wij nu bewonen, zijn ooit ook ten koste gegaan van het uitzicht van een ander. Wie toen een kans kreeg, moet die ook de volgende generatie gunnen. Wie zorgen heeft, hoort ruimte te krijgen. Maar wie alleen vasthoudt aan “nee”, zet de leefbaarheid van onze kernen op het spel.

Actiepunten CDA op het thema wonen:

- 1 Bouwen in alle kernen.** We bouwen bij elke kern van de Krimpenerwaard. We gaan door met de bestaande plannen en zetten in op nieuwe plannen voor de kernen die nog niet aan bod zijn gekomen.

← Terug naar inhoudsopgave

- 2 Hoogbouw toestaan.** Voor betaalbaar en toekomstbestendig bouwen. Indien passend gaan we tot 4, 5, 6 hoog. In uitzonderingen hoger. De vraag naar gelijkvloerse appartementen groeit snel door de vergrijzing en juist deze woningen brengen de meeste doorstroom op gang.
- 3 Regie houden met actief grondbeleid.** Wij vergroten het strategisch budget om als gemeente grond aan te kopen waar dat nodig is om woningbouw op te starten. Zo houden we invloed op het tempo, de prijsklasse en het type nieuwbouw.
- 4 Aanstellen van een bouwmeester.** We verkorten de doorlooptijd door een *bouwmeester* aan te wijzen die knopen doorhakt tussen gemeentelijke afdelingen. Geen eindeloze interne afstemming meer, maar voortgang. Liever een project dat een '8' scoort dan géén project dat zo nodig een '10' moest halen.
- 5 Meer woningen terugbouwen na sloop.** We verruimen de mogelijkheid om op erven waar gesloopt wordt, meer dan drie woningen terug te bouwen (het huidige beleid). Ook in het buitengebied zit een deel van de oplossing.
- 6 Woningsplitsing en transformatie.** We maken het eenvoudiger om grote woningen of bijgebouwen te splitsen in twee of meer kleinere huizen. Daarmee helpen we starters aan een plek en verwezenlijken we woningen zonder extra versterking.
- 7 Aanpakken van leegstand.** In de Krimpenerwaard staan ruim 300 woningen lang leeg. De oplossing begint bij het gesprek met de eigenaar. Een leegstandsverordening geeft de gemeente een instrument om eigenaren te stimuleren dat gesprek aan te gaan.
- 8 Parkeernormen verstandiger toepassen.** De huidige parkeernormen zijn te rigide en houden woningbouw onnodig tegen. Niet elk huishouden heeft twee auto's voor de deur nodig. Door parkeernormen aan te passen aan de doelgroep en type woning, maken we inbreidingslocaties weer haalbaar.
- 9 Inzetten Huisvestingswet bij nieuwbouwwoningen.** Het goedkope deel van nieuwbouwwoningen reserveren we zo veel als wettelijk mogelijk voor inwoners of terugkeerders.
- 10 Meergeneratiewonen.** We kiezen voor woonvormen geschikt voor jong en oud. We maken mantelzorgwoningen of een woning voor de kinderen op eigen terrein mogelijk. Bij een nieuwbouwplan proberen we het concept van een meergeneratiehof in te passen.

Verenigingen, sport en cultuur

De Krimpenerwaard is rijk aan cultuur, tradities en verenigingen. Ga maar na: van tien voetbal- en tennisverenigingen, negen muziekverenigingen en bibliotheken, diverse huttdorpen tot een Nederlands Zilvermuseum. Groot of klein, ze vervullen een belangrijke rol binnen de gemeenschap. Ze draaien voor het overgrote deel op vrijwilligers en zorgen voor ontmoeting, zingeving en verbinding tussen jong en oud. De gemeente heeft een belangrijke rol in het geven van subsidies en in het ruimte bieden aan verenigingen.

Voor het CDA zijn cultuur, sport, verenigingen en de vele vrijwilligers onmisbaar om onze kernen vitaal en leefbaar te houden.

We kijken niet alleen naar de financiële lasten, maar vooral ook naar de maatschappelijke baten.

Actiepunten CDA op het thema verenigingen, sport en cultuur:

- 11 Ondersteunen en verantwoordelijkheid geven.** Organisaties die draaien op vrijwilligers ondersteunen we actief, maar geven we als gemeente ook eigen verantwoordelijkheid. Dit doen we door het schrappen van overbodige regels en een betrouwbare gesprekspartner te zijn.
- 12 Platform voor vrijwilligers.** We faciliteren een vrijwilligersplatform waarbij vraag en aanbod in vrijwilligerswerk zichtbaar is en waar kennis en informatie over vrijwilligerswerk wordt gedeeld.
- 13 Dorpshuis in elke kern.** Dorps- en cultuurhuizen zijn een 'thuis' voor vele inwoners en verenigingen. Maar, het wordt steeds lastiger om financieel gezond te blijven en voldoende vrijwilligers te vinden. Om ze (financieel) toekomstbestendig te maken zullen de komende periode nieuwe, eenduidige afspraken gemaakt worden.
- 14 Cultuur en erfgoed in stand houden.** We blijven culturele organisaties als het Zilvermuseum, Streekmuseum en muziekverenigingen ondersteunen. Door meer samenwerking in het culturele veld kunnen we de beleving en educatie vergroten.
- 15 Een gemeentelijke sportorganisatie.** Met één aanspreekpunt voor verenigingen en langjarige en eenduidige afspraken rondom

← Terug naar inhoudsopgave

beheer en onderhoud. We brengen ook de buurtsportcoaches bij deze organisatie onder.

16

Toekomst voor zwembaden. Met de zwembaden werken we aan het financieel toekomstbestendig maken van de exploitatie, mét de inzet van vrijwilligers.

17

Investeren in maatschappelijke voorzieningen. Met de Investeringssubsidie Maatschappelijke Voorzieningen draagt de gemeente maximaal 30% van de kosten bij grote investeringen bij, zoals de aanleg van een hockeyveld of realisatie van een scoutinggebouw. Daar gaan we mee door.

18

Multifunctionele, toegankelijke accommodaties en samenwerking. Door samenwerking te stimuleren tussen verenigingen, scholen, buurtsportcoaches en welzijnsorganisaties, brengen we meer inwoners in beweging. Daarnaast liggen er kansen om accommodaties multifunctioneel in te zetten en ruimte in de kernen vrij te maken voor bijvoorbeeld woningbouw of andere maatschappelijke voorzieningen.

19

Iedereen de kans om te sporten. We zetten het Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur voort. Dit fonds maakt het mogelijk dat kinderen en volwassenen die door financiële redenen geen lid kunnen worden van een sport- of cultuurvereniging, toch mee kunnen doen.

Zorg voor elkaar

Als samenleving zorgen we allereerst voor elkaar, waarbij elk mens telt. Dit zien we in de Krimpenerwaard ook terug. We kennen veelal onze burens, er is een rijk verenigingsleven en er zijn talloze betrokken mantelzorgers en vrijwilligers. Iets om trots en zuinig op te zijn! Toch zien we dat het gezond samenleven onder druk staat. Eenzaamheid, mentale problematiek en de behoefte aan extra zorg en (financiële) ondersteuning nemen toe. Daarnaast staan we aan het begin van een dubbele vergrijzing.

Het CDA gelooft dat de oplossing voor een gezonde en veerkrachtige samenleving in de samenleving zelf ligt: in gezinnen, wijken, dorpshuizen, kerken, scholen, sport- en cultuurverenigingen. Niet bij het individu zelf, of bij de gemeente, maar door verbondenheid met elkaar.

De gemeente is het vangnet, niet het startpunt. Dat betekent soms dat we als gemeente 'nee' moeten zeggen om ruimte te geven aan oplossingen vanuit de samenleving zelf. Het CDA wil initiatieven en plekken waar het samenleven wordt beoefend (de sociale basis) stimuleren. Zo houden we de zorg beschikbaar en betaalbaar en versterken we de verbondenheid met elkaar.

Actiepunten CDA op het thema zorg voor elkaar:

- 20** **Zorg voor elkaar begint altijd dichtbij.** Daarom steunen we de ingezette koers om als gemeente meer in te zetten op samenredzaamheid, collectieve oplossingen en algemeen toegankelijke voorzieningen (zonder indicatie).
- 21** **Sociaal domein gaat over mensen, niet over cijfers.** In het sociaal domein gaat veel geld om, maar discussies mogen niet alleen over de financiën gaan. Eenvoudige maatregelen zoals budgetplafonds, taakstellingen of wachtlijsten lossen de onderliggende problemen niet op. We zullen scherper de vraag moeten stellen: waar zijn we als gemeente wel en niet van?
- 22** **Een sterk Lokaal Team,** waarbij gemeente en preventiepartners met elkaar samenwerken. Niet elke hulpvraag hoeft met geïndiceerde zorg te worden opgelost. Samen met welzijnsorganisaties, (school)maatschappelijk werkers en jeugd- en jongerenwerk kunnen we de inzet van dure zorg voorkomen.

- 23 Investeren in de lange termijn.** Het CDA kiest voor het blijven investeren in preventie en het versterken van de sociale basis. Het structureel blijven investeren in jongerenwerk, welzijnswerk, schoolmaatschappelijk werk en het verenigingsleven is essentieel voor de toekomst.
- 24 De (her)invoering van een inkomensafhankelijke bijdrage bij de Wmo.** Het Rijk werkt aan de herinvoering van een inkomensafhankelijke bijdrage voor de Wmo (huishoudelijke hulp, traplift, begeleiding, etc.). Dit wordt steeds uitgesteld, terwijl het voor de solidariteit en beschikbaarheid van de zorg broodnodig is.
- 25 Meer samenwerken.** Het sociale, gemeentelijke en medische domein werken soms (onbewust) langs elkaar heen. We pleiten voor meer samenwerking, in navolging van initiatieven als Welzijn op Recept, de jeugdondersteuner bij huisartsen en de samenwerking tussen Team Sportservice en de fysiotherapeuten.
- 26 Extra aandacht voor mantelzorgers en een dementievriendelijke samenleving.** We pleiten voor de voortzetting en versterking van initiatieven als respijtzorg, dagbesteding en ondersteuning (informatie en advies) door welzijns- of belangenorganisaties te stimuleren en bekostigen.
- 27 Gezondheid als gezamenlijke opdracht.** Wij geloven dat je een betere gezondheid niet oplegt vanuit de overheid, maar kan bereiken van onderop. Dit betekent dat we de uitvoering van gezondheidsprogramma's het liefst bij de maatschappelijke partners beleggen, zoals welzijnspartijen, fysiotherapeuten en Team Sportservice.
- 28 Bestaanszekerheid, in het bijzonder van gezinnen.** Door onder andere de inzet van Schuldhulpmaatjes, budgetcoaches, woningbouwcorporaties en het Geldpunt helpen we inwoners die in financiële problemen dreigen te raken of zitten. De minimaregelingen zetten we voort. Goede en duidelijke communicatie is voor deze doelgroep extra van belang.
- 29 Duurzame relaties.** Door langjarige afspraken te maken en duidelijkheid te geven over verantwoordelijkheden met onze preventiepartners en zorgaanbieders, bouwen we aan duurzame relaties. Dit levert op de lange termijn betere zorg en minder bureaucratie op. Het verkleint bovendien de kans op zorgfraude, buitensporige kosten en het 'stapelen van zorg'.

Gezonde volgende generatie

Het gezond samenleven staat onder druk, en dat zien we vooral terug in de jeugdzorg. In onze gemeente ontvangt één op tien jongeren een vorm van jeugdzorg. Jongeren ervaren steeds meer eenzaamheid en prestatiedruk, onder andere door sociale media. Daarnaast zien we een toename van de complexiteit van de problematiek, niet alleen bij de jongeren zelf, maar ook binnen de gezinnen waarin zij opgroeien. Veel jongeren die zorg krijgen komen uit gebroken gezinnen.

Het CDA kiest voor het versterken van gezinnen en het zo laagdrempelig mogelijk bieden van hulp en ondersteuning.

Actiepunten CDA op het thema gezonde volgende generatie:

- 30** **Versterken van thuissituaties.** We kijken niet alleen naar het kind zelf, maar ondersteuning is gericht op het versterken van het gezin. Dit betekent dat we waar het kan een beroep doen op de ouders en/of het netwerk, zoals familie of de buurt.
- 31** **Ondersteunen van pleeggezinnen en buurtgezinnen.** *It takes a village to raise a child.* De verantwoordelijkheid die pleeggezinnen, weekendgezinnen en buurtgezinnen nemen is hartverwarmend. Tegelijkertijd zien we de animo hiervoor dalen. Door goede ondersteuning hopen we dat dit in de toekomst weer gaat toenemen.
- 32** **Behoud en versterking van jeugdondersteuners bij huisartsen.** Niet alle mentale problematiek bij jongeren kan en hoeft door de ggz te worden opgepakt. Jeugdondersteuners bij de huisartsen bieden met een luisterend oor een snel en adequaat alternatief. We maken heldere afspraken met de huisartsen.
- 33** **Aandacht voor de gevolgen van (v)chtscheidingen.** We behouden de SCHIP-aanpak om (complexe) scheidingen te voorkomen. Met (online) informatie en advies helpen we ouders én kinderen.
- 34** **Meer kinderen naar de kinderopvang en school in de buurt.** Het aantal kinderen dat vastloopt op de school in de buurt en naar het speciaal onderwijs of kinderopvang gaat, is gestegen. We maken

← Terug naar inhoudsopgave

met de kinderopvang en scholen een plan hoe we meer passende preventieve hulp en ondersteuning op school kunnen bieden.

35

Investeren in goede onderwijshuisvesting. Goed onderwijs begint bij goede leraren. Met de (ver)nieuwbouw en renovatie van een flink aantal schoolgebouwen nemen we als gemeente onze verantwoordelijkheid voor comfortabele en duurzame schoolgebouwen. Bij elk nieuw project clusteren we diverse voorzieningen in één schoolgebouw, zoals de kinderopvang en de bibliotheek.

36

Tegengaan van middelengebruik. We zetten de 'IJslandse aanpak' door, waarbij wordt ingezet op de onderliggende problemen bij jongeren in plaats van alleen op voorlichting.

37

Verhogen van de vaccinatiegraad. De vaccinatiegraad in een aantal dorpen baart zorgen. In samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin, de GGD en consultatiebureaus zetten we in op goede voorlichting en een aanpak op maat per kern of doelgroep.

← Terug naar inhoudsopgave

Landbouw

Boeren houden ons veenweidelandschap levend. Zonder boeren geen koeien in het weiland, geen karakteristieke linten en geen lokaal voedsel.

Het CDA kiest voor toekomstbestendige landbouw: eerlijk verdienen, ruimte om te ondernemen en goed rentmeesterschap voor bodem, water en natuur.

Dat vraagt om duidelijke regels waar het moet, maatwerk waar het kan en een gemeente die meedenkt in plaats van tegenhoudt.

Er is behoefte aan grotere, doelmatige bouwblokken die ruimte bieden aan moderne eisen voor dierenwelzijn en emissiearme stallen. Boeren hebben perspectief nodig: vergunningzekerheid is daarbij cruciaal, want zonder duidelijkheid over stikstof en vergunningen willen banken vaak niet financieren.

Ook vraagt de landbouw om een breder verdienmodel, waarin natuurbeheer, recreatie en groenblauwe diensten een volwaardige plek krijgen naast melk en kaas. Wij zetten in op grondgebonden landbouw, meer ruimte en gelijke regels voor nevenactiviteiten, innovaties als mestvergistings- en -compostering en één aanspreekpunt bij de gemeente.

Boeren zijn beheerders van het landschap; natuurdoelen slagen alleen met een goed verdienmodel en gespreide verantwoordelijkheid tussen overheid, boer en samenleving. Boeren garanderen ook onze voedselzekerheid. In een onzekere wereld is het van belang dat we zelf voedsel blijven produceren en minder afhankelijk zijn van import. Door korte ketens en eerlijke prijzen houden we voedsel dichtbij en betaalbaar.

De Krimpenerwaard zakt langzaam weg. Voor het CDA hoort het beperken van bodemdaling bij goed rentmeesterschap. We steunen maatregelen zoals waterinfiltratie, klei-in-veen en slim waterbeheer, maar alleen stapsgewijs en samen met boeren.

Actiepunten CDA op het thema landbouw:

38

Aanpak rivierkreeften serieus nemen. De rivierkreeft is de grootste plaag van de Krimpenerwaard. Boeren ondervinden hier grote schade van: slootkanten storten in en de waterkwaliteit

verslechtert, waar boeren op worden afgerekend. Toch blijft de aanpak steken in pilots en onderzoeken. Het CDA wil dat de gemeente samen met het waterschap, provincie en rijk structureel geld vrijmaakt voor bestrijding en beheer van rivierkreeften en dit ook afdwingt bij deze overheden.

39

Loket voor vergunningzekerheid en bedrijfsopvolging. We richten een agrarisch loket in als eerste aanspreekpunt (vergunningroute, stikstof/NNN-check, BOPA, subsidies), zodat opvolgers en financiers duidelijkheid krijgen. Het loket bouwt op *Proeftuin Trots op Krimpenerwaard* en *Mijn Koers* en helpt bij trajectbegeleiding.

40

Bouwpercelen praktisch harmoniseren. Het CDA wil dat de gemeente actief ruimte biedt aan boeren die vooruit willen. Wie wil investeren in dierenwelzijn, emissiereductie of verbreding van activiteiten krijgt te maken met een gemeente die meewerkt. We brengen de regels voor bouwvlakken op één lijn: tot 2 hectare standaard, tot 2,5 hectare met maatwerk.

41

Grondgebondenheid stimuleren, niet opleggen. We stimuleren grondgebondenheid en versoepelen waar nodig regels voor kavelpaden, dammen, schuilstallen en mestleidingen in het omgevingsplan.

42

Nevenactiviteiten overal gelijktrekken. We harmoniseren en stimuleren nevenactiviteiten (o.a. kamperen, boerderijwinkels, kleinschalige horeca, educatie), zodat elke boer in de gemeente gelijke kansen heeft.

43

Mestvergisting en -compostering. Het CDA wil de kringloop sluiten op het erf. Daarom maken we ruimte voor mestvergisting en mestcompostering: energie winnen uit mest, stikstof afvangen en de rest gebruiken als rijke bodemverbeteraar. We staan bouwvlakuitbreiding voor stikstofkrakers toe.

44

Groenblauwe diensten eerlijk betalen. Boeren die zorgen voor natuur, water en landschap verdienen daar een eerlijke beloning voor. De gemeente gaat dit actief afdwingen bij provincie en Rijk, zodat er hogere en langjarige vergoedingen komen voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer, zoals weidevogelbeheer.

45

Boer-burgergesprek over leefbaarheid. We juichen buurtoverleg toe tussen agrariërs en omwonenden over thema's als hooibouw in de nacht, groot en zwaar verkeer, geur en geluid met een campagne vanuit de gemeente.

Energievraagstuk

Voor het CDA is duurzaamheid geen modewoord, maar een kwestie van rentmeesterschap. We dragen verantwoordelijkheid voor onze leefomgeving en willen de aarde goed doorgeven aan onze kinderen. Dat vraagt om verstandig omgaan met energie, grondstoffen en ruimte.

De grootste winst boeken we met minder en betere spreiding van verbruik.

Dat begint bij gedrag. Het CDA doet een appel op iedereen: gebruik wat nodig is, niet meer. Wie energiebewust leeft, helpt het klimaat én houdt geld over. Daarom helpen we inwoners praktisch op weg met energiecoaches die advies geven, subsidies regelen en zorgen dat niemand buiten de boot valt.

De overstap naar elektrische verwarming en vervoer vraagt om een sterker en slimmer stroomnet. Daarom werken we samen met netbeheerders om knelpunten op te lossen en nieuwe aansluitingen mogelijk te maken.

We willen ook minder afhankelijk zijn van energie van ver weg. Dat betekent: meer eigen opwek via zon- en windenergie en lokale opslag via buurt- of bedrijfsbatterij. Bedrijven, boeren en inwoners spelen een belangrijke rol in het opwekken van duurzame energie. Dat doen we op daken, erven en bedrijfsterreinen, niet in de polder. Over windenergie gaan we het gesprek aan: wat past waar en hoe zorgen we ervoor dat de opbrengst ook lokaal voordeel oplevert?

Actiepunten CDA op het thema energievraagstuk:

- 46 Brede isolatiesubsidie.** We willen dat iedereen zijn huis kan isoleren. We verruimen de voorwaarden, zodat het naast eigenaren ook aantrekkelijk is voor particuliere verhuurders en huurders om mee te doen.
- 47 Volle daken met zonnepanelen.** We benutten de daken van bedrijven, scholen en boerderijen en plaatsen geen grootschalige zonnevelden in het landschap. De gemeente ondersteunt ondernemers en agrariërs bij het benutten van hun dakoppervlak.
- 48 Hoogte windmolens voor agrariërs verhogen.** We stimuleren duurzame opwek door boeren en bedrijven. De maximale hoogte van kleine windmolens op erven gaat omhoog van 15 naar 30

meter, op voorwaarde dat het goed past in het landschap en op het erf. En we willen dat de energie die hiermee wordt opgewekt, volledig meetelt voor onze regionale opgave.

49

Gesprek van onderop over tussenmaat windturbines. Het CDA is tegen windturbines van 240 meter of hoger in het open landschap. Zulke molens passen niet in de Krimpenerwaard. Over minder hoge windturbines praten we alleen via een gesprek van onderop, met inwoners en ondernemers. Windenergie kan lokaal helpen bij het oplossen van de netcongestie en we willen de kansen die dat biedt goed benutten, maar dan moet het tegelijk worden aangepakt. Eerst afspraken maken dus.

50

Lokaal eigendom. Grote energieopwekking of -opslag is alleen bespreekbaar als dat gepaard gaat met lokaal eigendom en financiële deelname van de gemeenschap.

51

Regie op het stroomnet. Netcongestie mag de Krimpenerwaard niet op slot zetten. De gemeente maakt ruimte voor nieuwe transformatorhuisjes, stemt prioriteiten af met Stedin en bewaakt dat nieuwe woningen en bedrijven kunnen worden aangesloten.

52

Lokale energiehubs en wijkbatterijen. We geven ruimte aan lokale energiehubs en wijkbatterijen op bedrijventerreinen en in dorpen. Daarmee slaan we lokaal opgewekte energie op, verlichten we het stroomnet en houden we energie dichtbij. De gemeente ondersteunt coöperatieve initiatieven, vereenvoudigt vergunningen en steunt pilots met kennis en middelen.

53

Energiecoaches. De gemeente blijft inzetten op energiecoaches. Vrijwillige energiecoaches komen bij de mensen thuis. Ze laten zien wat er beter kan, helpen bij subsidieaanvragen en zetten aan tot gedragsverandering. De gemeente blijft dit stimuleren.

54

Energiecoöperaties. De gemeente reserveert structureel een ontwikkelpot voor energiecoöperaties. Dit fonds is bedoeld voor initiële kosten zoals haalbaarheidsstudies, projectontwikkeling, juridisch advies en participatieopzet.

Migratie, integratie en asiel

De druk op onze samenleving neemt toe. Er is woningnood en krapte in de zorg en het onderwijs. Dat vraagt om een eerlijk, realistisch en menselijk beleid rond migratie.

Voor het CDA is migratie geen kwestie van “voor of tegen”, maar van maat en menselijkheid.

We nemen verantwoordelijkheid voor vluchtelingen en statushouders, maar we mogen ook duidelijk zijn over grenzen aan groei. Dat vraagt om een eerlijk beeld van wat er speelt: eerst weten hoeveel arbeidsmigranten hier wonen en werken, waar zij verblijven en wat dat betekent voor huisvesting en leefbaarheid.

De Spreidingswet vraagt van iedere gemeente een bijdrage aan opvang. Ook wij zullen ons steentje moeten bijdragen. Maar dat kan alleen met draagvlak. Daarom voeren we het gesprek van onderop: met inwoners, en maatschappelijke organisaties. Geen overhaaste besluiten, maar zorgvuldige keuzes over wat kan, waar en hoe.

Integratie begint met meedoen. Nieuwe Nederlanders horen erbij als ze meedoen aan de samenleving: leren, werken, bijdragen. Daarin moeten we mensen begeleiden, maar we mogen ook verwachten dat ze zelf verantwoordelijkheid nemen.

Actiepunten CDA op het thema migratie, integratie en asiel:

- 55** **Eerst duidelijkheid over arbeidsmigratie.** We brengen in kaart hoeveel arbeidsmigranten in de Krimpenerwaard wonen, waar zij verblijven en wat dit betekent voor onze woningvoorraad.
- 56** **Maximeren van arbeidsmigrantenhuisvesting.** We huisvesten niet meer arbeidsmigranten dan de lokale economie nodig heeft. Bedrijven die buitenlandse werknemers werven, zijn medeverantwoordelijk voor goede huisvesting.
- 57** **Tegengaan van overbewoning.** We stellen grenzen aan het aantal bewoners per woning en voeren strenger toezicht op huisjesmelkerij. Waar nodig voeren we een verhuurvergunning in.
- 58** **Gesprek van onderop over opvang.** We voeren samen met inwoners het gesprek over hoe groot en waar opvang mogelijk is. Alleen als draagvlak en draagkracht in balans zijn, kan opvang

← Terug naar inhoudsopgave

slagen. We kiezen voor een duurzame opvang en geen dure, tijdelijke noodplekken.

59

Statushouders koppelen aan woningen en werk. We koppelen de opvang van statushouders aan beschikbaarheid van woningen, begeleiding naar werk en integratie in de gemeenschap. We kunnen alleen aan de grote opgave voldoen als we van de provincie nieuwe woningen kunnen bouwen.

60

Taal en participatie als sleutel tot integratie. Nieuwkomers worden geholpen om snel te integreren en mee te doen in de samenleving. Integratie is niet alleen iets tussen nieuwkomer en overheid, maar iets van de hele samenleving. De inzet van het Taalhuis en Taalmaatjes, Krimpenerwaard Intercultureel en Vluchtelingenwerk is dan ook essentieel.

61

Meedoen vanaf dag één. Wie hier komt wonen, doet mee: via werk, vrijwilligerswerk of verenigingsleven. Integratie is niet vrijblijvend.

Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde om goed te kunnen leven, werken en samenleven in de Krimpenerwaard. Mensen moeten zich veilig voelen — in hun dorp, op straat, op school en online. Dat gevoel ontstaat niet alleen door regels en handhaving, maar vooral door betrokkenheid: inwoners, ondernemers, verenigingen, politie en gemeente die samen de schouders eronder zetten.

De Krimpenerwaard is gelukkig een veilige gemeente, maar dat mag niet naïef maken. Drugs, ondermijning en online criminaliteit rukken op, verkeersveiligheid blijft een zorgpunt en sociale samenhang staat onder druk. Als CDA geloven wij dat veiligheid begint bij nabijheid: elkaar kennen, aanspreken en ondersteunen.

Samen zorgen we voor een samenleving waar jongeren kansen krijgen, ouderen zich veilig voelen en criminaliteit geen wortel schiet.

We willen voortbouwen op wat er al goed gaat: meer zichtbaarheid in de wijk, snellere opvolging van meldingen en een stevig front tegen ondermijning. Veiligheid is geen taak van de overheid alleen. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Veiligheid gaat niet alleen over straat of verkeer, maar ook achter de voordeur. Huiselijk geweld en kindermishandeling blijven vaak verborgen, maar hebben grote gevolgen. Daarom is het belangrijk dat gemeente, politie, scholen, zorgorganisaties en Veilig Thuis elkaar weten te vinden en snel handelen bij signalen van onveiligheid.

Actiepunten CDA op het thema veiligheid:

- 62 Samen werken aan openbare veiligheid.** We versterken de samenwerking tussen politie, handhaving, scholen, ondernemers en inwoners.
- 63 Slim inzetten van handhaving.** We benutten de bestaande capaciteit effectiever in plaats van uit te breiden. Handhavers zijn zichtbaar, aanspreekbaar en werken samen met wijkagenten.
- 64 We nemen verkeersveiligheidsmaatregelen.** We verbeteren schoolroutes, kruisingen en oversteekplaatsen, met prioriteit voor voetgangers en fietsers. Elke kern verdient veilige wegen.
- 65 Toezien op veiligheid bij dijkversterking KIJK.** Samen met het waterschap, gemeente, hulpdiensten, bewoners en ondernemers

← Terug naar inhoudsopgave

bewaken we dat het dijkversterkings-project KIJK veilig en bereikbaar verloopt: hulpdiensten moeten altijd snel ter plaatse kunnen, omleidingen worden goed gecommuniceerd.

66

Buurtinitiatieven ondersteunen. We stimuleren buurtpreventie, buurtapps en jongerenwerk als sociale basis tegen overlast, vereenzaming en vandalisme.

67

Aanpak van ondermijning. De succesvolle proeven met het gemeentelijk ondermijningsteam breiden we uit en we maken structureel beleid. Van illegale bewoning en misstanden in verhuur tot drugsproductie, milieucriminaliteit en fraude op bedrijventerreinen. Door vaste samenwerking en gerichte controles voorkomen we dat de onderwereld voet aan de grond krijgt.

68

Aandacht voor het buitengebied. Ook boerderijen en schuren kunnen doelwit zijn van ondermijnende activiteiten. We versterken toezicht en voorlichting in het buitengebied.

69

Digitale weerbaarheid vergroten. We investeren in voorlichting, bewustwording en preventie tegen cybercrime, onder meer via scholen en verenigingen.

70

Snelle opvolging van meldingen. Meldingen van onveiligheid of overlast worden binnen 48 uur opgepakt. Inwoners weten waar ze terecht kunnen en krijgen altijd een terugkoppeling.

71

Gerichte uitbreiding van cameratoezicht. We breiden cameratoezicht uit op plekken waar inwoners zich onveilig voelen of waar herhaaldelijk overlast is. Dat gebeurt altijd in overleg met buurt, politie en handhaving. Cameratoezicht vergroot niet alleen de pakkans, maar werkt vooral preventief: het voorkomt vernieling, overlast en criminaliteit.

72

Veiligheid begint thuis. We versterken de samenwerking tussen Veilig Thuis en Veiligheidshuis, scholen en wijkteams om huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling eerder te signaleren en aan te pakken.

Verkeer en vervoer

Goede bereikbaarheid is een voorwaarde voor leefbaarheid in de Krimpenerwaard. Inwoners moeten zonder omwegen naar hun werk, school of zorg kunnen reizen. Dat geldt voor auto, fiets én openbaar vervoer. Veel van onze verbindingen lopen via andere overheden — Rijkswaterstaat, provincie of buurgemeenten — maar dat ontslaat ons niet van verantwoordelijkheid. Juist daarom moet de Krimpenerwaard zich zelfbewust opstellen: samen met ondernemers, inwoners en onze netwerken regionaal en landelijk invloed uitoefenen op de plannen die ons direct raken.

De Krimpenerwaard is geen eiland, maar soms voelt het wel zo. Slecht geplande werkzaamheden, stremmingen of te weinig OV-verbindingen maken ons kwetsbaar. Het CDA wil daarom werken aan betrouwbare verbindingen, veilige wegen en toekomstbestendige infrastructuur. Met oog voor bereikbaarheid en leefbaarheid.

Mobiliteit gaat niet alleen over asfalt, maar over verbondenheid: dat iedereen — jong, oud, mobiel of minder mobiel — mee kan doen in het dagelijks leven.

Actiepunten CDA op het thema verkeer en vervoer:

73

Betrouwbare verbindingen met de regio. We werken actief samen met omliggende gemeenten en de provincie aan de bereikbaarheid richting Rotterdam, Gouda en Utrecht. De Krimpenerwaard hoort aangesloten te blijven op het stedelijk netwerk.

74

Vooruitkijken naar 2040 voor de Algeracorridor. We steunen het huidige uitvoeringsbeleid voor de Algeracorridor. De gemeente heeft al miljoenen geïnvesteerd en dat moet nu tot resultaat leiden. Maar de levensduur van de Algerabrug loopt in 2040 af. We willen tijdig werken aan een toekomstbestendige verbinding, samen met Krimpen en Capelle aan den IJssel. Daarvoor starten we nu de lobby richting Den Haag.

75

Goed onderhoud en afstemming. We zorgen dat wegen, bruggen en fietspaden op tijd worden onderhouden. Werkzaamheden worden beter gepland en gecommuniceerd, zodat inwoners en ondernemers bereikbaar blijven.

← Terug naar inhoudsopgave

- 76** **Slimme oplossingen voor doorstroming.** We verkennen praktische maatregelen, zoals een P+R bij de Surfplas, beloningssystemen voor spreiding van verkeersdrukke en betere doorstroming bij spitsmomenten.
- 77** **Sterke positie voor fietsers.** We verbeteren bestaande fietsroutes, en zorgen voor veilige oversteekplaatsen en stallingen bij bushaltes en centra.
- 78** **Verbetering openbaar vervoer.** We geven prioriteit aan snelle en betrouwbare busverbindingen naar Capelsebrug, Gouda en Utrecht, met behoud van betaalbare tarieven en sociale OV-regelingen.
- 79** **Flexibel vervoer voor elke kern.** We versterken de GroeneHartHopper en buurtbussen, zodat ook kleine dorpen bereikbaar blijven, ook in de avonduren en weekenden.
- 80** **Toegankelijke winkelstraten.** We werken aan drempelvrije winkelstraten met voldoende parkeergelegenheid, ook voor minder validen direct naast de winkels.
- 81** **Stimuleren van deelmobiliteit.** De gemeente ondersteunt initiatieven voor deelfietsen en deelauto's om de "laatste kilometer" te overbruggen en de druk op parkeren en milieu te verminderen.
- 82** **Ondersteuning van vrijwilligersvervoer.** We waarderen en versterken lokale vervoersinitiatieven van welzijnsorganisaties, zoals de Belbus, zodat iedereen mobiel kan blijven.
- 83** **Actief fietsgebruik stimuleren.** We zetten in op meer fietsgebruik binnen en tussen kernen, onder meer via veilige stallingen, goede verlichting en aantrekkelijke fietsroutes.

Lokale economie

De Krimpenerwaard is een groene, ondernemende en vakbekwame regio tussen Rotterdam, Gouda en Utrecht. Onze kracht ligt in de combinatie van ruimte, vakmanschap en gemeenschapszin. Ondernemers, ambachtslieden en familiebedrijven vormen het kloppend hart van onze dorpen: zij zorgen voor werk, leefbaarheid en voorzieningen.

De toekomst van onze economie ligt in lokaal gewortelde bedrijven die samenwerken, mensen kansen geven en hun omgeving sterker maken.

Het zijn deze bedrijven die de voetbalclub of het jaarlijkse dorpsfeest sponsoren, waar je collega je helpt als je ergens mee zit, en waar in mensen wordt geïnvesteerd voor de lange termijn. Dat is economie met een gezicht.

Een sterke, lokale economie begint met vertrouwen. Het CDA wil dat de gemeente ondernemers ziet als partners: niet als partijen die moeten voldoen, maar als medeoplossers van grote uitdagingen. Of het nu gaat om energiezekerheid, bereikbaarheid of voldoende ruimte om te ondernemen: samen komen we verder.

We willen ruimte geven aan duurzaam ondernemerschap dat past bij het karakter van onze gemeente en bijdraagt aan de toekomst van onze inwoners. Zo versterken we de economische vitaliteit én de leefbaarheid van onze gemeente.

Actiepunten CDA op het thema lokale economie:

- 84 Aantrekkelijke en toekomstbestendige bedrijventerreinen.** We houden bestaande terreinen up-to-date, maken ruimte voor uitbreiding, verbeteren uitstraling en bereikbaarheid en trekken nieuwe ondernemers aan. Waar mogelijk voorkomen we monotone bedrijfsgebouwen.
- 85 Ruimte voor groei.** De Krimpenerwaard heeft te weinig vrije kavels voor startende en doorgroeiende ondernemers. Zonder uitbreiding lopen bedrijven vast en verdwijnt werkgelegenheid naar buiten de regio. Het CDA wil daarom op zorgvuldig gekozen plekken ruimte maken voor nieuwe bedrijventerreinen.

- 86** **Vertrouwen in ondernemers.** De gemeente denkt mee in plaats van tegen. We werken samen met bedrijven aan thema's als bereikbaarheid, energie en ruimte om te groeien.
- 87** **Bedrijven die passen bij de Krimpenerwaard.** We stimuleren vestiging van ondernemingen die aansluiten bij onze identiteit: maakindustrie, ambacht, technologie en detailhandel.
- 88** **Kansen via 'Krimpenerwaard Werkt'.** We versterken het programma dat bedrijven helpt personeel te vinden, mensen helpt aan werk en vakmanschap centraal stelt.
- 89** **Lokale ketens versterken.** We zetten in op samenwerking tussen boeren, producenten, winkels en horeca om de voedselketen korter en eerlijker te maken.
- 90** **Vrijtijdseconomie benutten.** We verbinden rustige recreatie, ambacht en cultuur met onze dorpen. Fietzers, wandelaars en toeristen versterken lokale winkels en horeca. Daarom ondersteunen we het platform *In de Krimpenerwaard* om onze streekproducten, ambachten, natuur en cultuur beter zichtbaar te maken, in Nederland en daarbuiten.
- 91** **Sterke digitale infrastructuur.** We zorgen dat elke kern beschikt over snel en betrouwbaar internet. Dat maakt hybride werken mogelijk en versterkt onze concurrentiekracht.
- 92** **Vitale dorpscentra als economisch ecosysteem.** We koesteren levendige dorpscentra waar winkels, horeca, verenigingen en cultuur elkaar versterken.
- 93** **Behoud van de huidige winkeltijdenregeling.** De huidige verordening biedt supermarkten beperkte openstelling en ruimte voor koopzondagen in toeristische kernen. Zo blijft er balans tussen rust, ontmoeting en ondernemerschap. Die regeling werkt goed en houdt onze lokale economie gezond.
- 94** **Ondernemers betrekken bij beleid.** We organiseren structureel overleg met ondernemersverenigingen, zodat besluiten over verkeer, vergunningen of duurzaamheid samen worden genomen.

← Terug naar inhoudsopgave

Bestuur en financiën

Al onze plannen staan of vallen met goed bestuur. Een bestuur dat betrouwbaar is, dicht bij de mensen staat en verantwoordelijkheid neemt. In de Krimpenerwaard doen we dat samen: met inwoners, ondernemers en verenigingen die meedenken en meedoen. Voor het CDA is besturen geen kwestie van macht, maar van dienstbaarheid en doen wat goed is voor onze gemeenschap.

Daarom willen we besluiten niet alleen nemen in de raadzaal, maar ook op locatie: in het dorpshuis, bij een bedrijf of op het erf van een boer. Het is belangrijk dat inwoners vooraf kunnen meedenken. Dit betekent echter niet dat aan alle wensen en verwachtingen kan worden voldaan. Participatie helpt om plannen te verbeteren, maar het blijft de taak van de gekozen raadsleden om de verschillende belangen zorgvuldig af te wegen en een besluit te nemen.

Goed bestuur betekent óók kritisch kijken naar hoe we als gemeenteraad werken.

De gemeenteraad is er om samen besluiten te nemen die de Krimpenerwaard vooruithelpen. We willen af van symbolische politiek: moties of discussies die vooral bedoeld zijn om te scoren.

Het CDA Krimpenerwaard doet niet mee aan politiek voor de Bühne. Een motie is alleen waardevol als die echt iets verbetert. Moties zonder financiële dekking, bedoeld voor profilering of te laat ingediend om goed te kunnen beoordelen, steunen wij niet.

Daarnaast stellen we een raadswerkgroep in die door alle gemeentelijke regels, beleidsstukken en verordeningen heen gaat, met één doel: schrappen wat overbodig is. Zo maken we ruimte voor vertrouwen, gezond verstand en initiatief.

Financieel blijven we zorgvuldig. De Krimpenerwaard heeft een gezonde basis, maar er komt veel op ons af. Geld kunnen we maar één keer uitgeven en dat doen we doelgericht, transparant en met oog voor de lange termijn.

Actiepunten CDA op het thema bestuur en financiën:

95

Zorgvuldig en eerlijk met gemeenschapsgeld. We beheren de gemeentelijke middelen met zorg. De OZB stijgt niet meer dan de

← Terug naar inhoudsopgave

inflatie, tenzij voorzieningen onder druk staan. Lokale heffingen gebruiken we waarvoor ze bedoeld zijn en toeristen dragen eerlijk bij via de verblijfsbelasting.

96

Raadswerkgroep 'Regelruimte'. We stellen een raadswerkgroep in die door de bestaande regels, beleidsstukken en verordeningen heen gaat met één doel: schrappen wat onnodig is. Deze werkgroep houdt ook toezicht op nieuwe voorstellen, zodat er niet steeds regels bij komen die het werk van inwoners, ondernemers of verenigingen bemoeilijken.

97

Motiequotum voor de gemeenteraad. We voeren een motiequotum in, zodat raadsvergaderingen weer gaan over inhoud in plaats van profilering. Minder moties, maar meer samenwerking en resultaat. Als CDA steunen we moties voor de Bühne, of die laat worden ingeleverd zonder goede voorbereiding, niet.

98

Altijd terugbellen. Als inwoners contact opnemen met de gemeente, moeten ze weten waar ze aan toe zijn. Terugbellen is geen gunst maar een kwestie van fatsoen. We willen dat dit structureel wordt verbeterd en opgevolgd.

99

Toegankelijke en inclusieve gemeente. We investeren in toegankelijke dienstverlening – ook voor ouderen, slechtzienden en doven – en in een divers ambtenarenapparaat waarin iedereen mee kan doen.

100

Duidelijke taal en open communicatie. We schrijven beleid in gewone taal en laten zien wat het kost, wat het oplevert en wie het raakt. Inwoners hebben recht op begrijpelijke besluiten.

← [Terug naar inhoudsopgave](#)

← [Terug naar inhoudsopgave](#)

CDA

KRIMPENERWAARD